

2020-06-01

Till miljöprövningsdelegationen Västra Götalands Län.

**Yttrande, ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för
återvinningsstation i Stora Höga, Stenungsunds kommun.
Länsstyrelsens diarienummer 551-49030-2019.**

Stenungsunds naturskyddsförening har mottagit rubricerad ansökan på remiss.

Yrkanden.

1.Sökandes förslag till villkorshalter ska avslås.

2. Villkor

2.1 Allt det dagvatten som alstras från anläggningen där verksamhet bedrivs såsom t.ex. vägar, insamling, rangering, uppställning av maskiner, bilar, containrar och material m.m. ska avrinna kontrollerbart från täta hårdgjorda ytor till reningsanläggningar (växtbäddar och skelettjord) och via utloppsrör innan det når omgivningen.

2.2 Alla containrar för farligt avfall skall vara täta om de inte är täckta.

2.3. Inget vatten från täta hårdgjorda ytor ska kunna avrinna från verksamhetsytor via armerade gräsytor"/ väg, parkmark eller på annat sätt.

2.4. Verksamheten skall utformas så att allt dagvatten som belastas av verksamheten skall omfattas av beslut om provtagning och utsläppsvillkor.

2.5 Villkor på riktvärden för utsläpp till recipient (bäcken) ska som högst vara i enlighet med verksamhetens beräkning, redovisning 2020 02 24 tabell 2. avseende:- Framtida situation Dagvatten från ÅVC med rening: fosfor, kväve, bly, koppar, zink, kadmium, krom, nickel, kvicksilver, suspenderade ämnen, oljeindex, TOC (total organiskt kol).

2,6. Förutom de riktvärden i punkt 2.5 ovan yrkar Naturskyddsföreningen på att provtagningsprogrammet utökas med de ämnen/parametrar som anges i Miljöförvaltningens riktlinjer och riktvärden för utsläpp av "Förorenat vatten till recipient och dagvatten reviderad 2013. Utgiven av Göteborgs stad miljöförvaltningen, riktvärden tabell sid 7 (R 2013:10 sid7, bifogas yttrandet). Naturskyddsföreningen yrkar att riktvärden för den utökande provtagningen ska vara i enlighet med de riktvärden som anges i R 2013:10 sid 7, arsenik, PCB, TBT, Bens(a)pyren, MTBE, Bensen, pH, TOC (totalorganiskt kol) och flöde,

Krav avseende partiklar utgår.

Om det blir aktuellt med tvättprocesser utomhus yrkas att det inte ingår i aktuellt tillstånd utan hanteras separat.

2.5.

Tvättvatten från rengöring av återvinnings och återanvändningsmaterial skall avledas till kommunalt avlopp.

All annan avsköljning där rengöringsmedel används skall inte släppas till dagvattenanläggningarna
All annan avsköljning ska ske restriktivt med beaktande att inte tillföra skadliga ämnen/ effekter till recipienten.

2. 6. Båda dagvattenanläggningarna ska förses med möjlighet till separata provtagningsbrunnar som möjliggör att lätt och enkelt okulärt besiktiga utgående vatten och vid behov ta prov.

2.7. Dagvatten ska kontrolleras så att inte mineraloljebaserade kolväten finns i sådana halter att de :

- Bildar en synlig hinna på vattenytan eller beläggningar på strandkanten/eller provtagningsbrunnen.
- Tillför en kolvätekarakteristik till fiskens smak eller ”lukt”.
- Har effekter som är skadliga för fisk.

Dagvattnet ska kontrolleras för ovidkommande lukt som olja, lösningsmedel eller annat.

Riktvärde: får inte förekomma.

Dagvatten ska kontrolleras så att inget anmärkningsvärt avrinner från anläggningarna. som t.ex. rengöringsmedel eller annat. Riktvärde: får inte förekomma.

2.8. Om risk för olägenhet ska utloppsbrunnarna kunna stängas för respektive avloppsanläggning. Verksamheten ska rådgöra med miljöavdelningen.

2.9. Dagvatten ska renas från mikroskräp

2.10. Snö får inte läggas upp så att smältvatten avrinner annan väg än genom reningsanläggningarna.

2.11. *Sökande lämnar förslag på rutiner och kontroll av att recipienten inte riskerar att utsättas för belastning som påverkar syrenivåer som laxfisk ej riskerar att klara...*

2.12 Provtagning utförs av utbildad och/ eller erfaren personal.

3. Recipient.

3.1 Naturskyddsföreningen yrkar att bäckens/ recipientens status som generellt biotopskyddsområde klarläggs. Även de biotopsskyddsområden som finns i öster: gårdsgård och dike med öppen vattenyta i/ eller strax utanför området i öster behöver beaktas.

Stenungsunds naturskyddsförening har i huvudsak följade synpunkter som grund för våra yrkanden.

Ord som klimatsmart, återbruk, resursanvändning, kretslopp och cirkulär ekonomi är begrepp som är aktuella idag som visar hur vi kan rädda vår jord från den resursutarmning som nu pågår.

När det gäller den nya återvinningsanläggningen i Stora Höga skall den självklart kopplas till en second-hand butik och till olika verksamheter med focus på återvinning och reparation.

En trevlig miljö och goda handledare gör att vi innevånare i kommunen kan få hjälp med att laga grejer istället för att slänga. En stor öppen second-hand för saker vi tänkt slänga ger oss möjlighet att köpa varor som en annan person inte vill ha. En annan lokal där vi helt enkelt kan byta varor med varandra. Många fina exempel finns när det gäller kretslopp och återvinning. En modern återvinningsanläggning med sikte mot framtiden är ett bidrag till en mer uthållig kommun. Vi måste alla vara med och leva upp till de miljömål som vi själva bestämt och som ger oss möjlighet att tro på en framtid även för våra barn och barnbarn!

Sökande har i PM 2020 02 24 tabell 2. redovisat beräknade utsläppshalter från dagvatten utan rening och med rening. De ämnen som redovisas i tabell 2 kan jämföras med riktvärden från miljöförvaltningen i Göteborg. Redovisade beräknade utsläppshalter från planerad verksamhet i Stenungsund är betydligt lägre än de halter som Miljöförvaltningen i Göteborg redovisar som riktvärden.

Naturskyddsföreningen bedömer att sökande i PM tabell 2 har visat vilka utsläppshalter som är möjliga att nå utifrån vad som är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt.

Naturskyddsföreningen anser att det är miljömässigt motiverat utifrån recipientens (bäckens och därefter Anråse-åns) förutsättningar att använda beräknade redovisade halter efter rening som riktvärden för verksamhetens villkor.

Naturskyddsföreningen har i första hand utgått från påverkan på recipienten/bäcken.

De riktvärden på utsläppshalter som sökande yrkar till recipient efter rening är högre än redovisade beräknade utsläppshalter före rening!

Naturskyddsföreningen anser att dessa utsläppsvärden ska avslås.

Sökande har redovisat ett antal utsläppsparametrar.

Naturskyddsföreningen anser att provtagningen i utsläppspunkt ska omfatta de ämnen/ parametrar som anges i PM tabell 2. Förutom för ämnen som sökande redovisar avseende utsläpp i recipienten är det rimligt att komplettera provtagningen med de parametrar/ämnen med de riktvärden som även tas med i R 2013:10 sid 7.(arsenik, PCB, TBT, Bens(a)pyren, MTBE, Bensen, pH, TOC (totalorganiskt kol) och flöde,

Naturskyddsföreningen har inte noterat att tvättprocesser utomhus ska ingå i ansökan.

Om så skulle vara fallet önskar vi få ett klarläggande.

De viktigaste reningsstegen är att ständigt säkra så att rutiner finns så att föroreningar inte når markytan. Om marken förorenas ska det i första hand samlas upp. Det som ”diffust” hamnar på marken ska i sin helhet endast avledas till bäcken/ recipienten via reningsanläggningarna .

Sammantaget bedömer Naturskyddsföreningen att lokaliseringen är förlagd till mycket känsliga recipienter som interagerar med komplexa sammanhang, bäcken, Anråseå, och Natura 2000 -området nedströms m.m.

Naturskyddsföreningen vill belysa bäckens recipientens) plats som en viktig pusselbit i den gröna infrastrukturen. Bäckan ingår i ett ekologiskt funktionellt nätverk av livsmiljöer och strukturer.

Av Naturvårdsprogrammet framgår att Anråseå har naturvärdesklass 1. Anråse-å är en av landets bästa uppväxtområden för öring som också är värddjur för den rödlistade flodpärlmusslan.

I programmet omnämns lax, öring och ål som värdefulla arter i vattensystemet.

Havsöringen spelar en viktig roll som en av få kvarvarande rovfiskar i de kustnära områdena. Av sökandes Naturvärdesbedömning i bäcken 2019- 09- 23 framgår att **bottenfaunan har hög ekologisk kvot.** (andelen gråsuggor har ändå dragit ned).

I bäcken finns öring, lax, gädda, ål elritsa och spigg. Bäcken har ett värde som **lek och uppväxtområde** för öring och kanske även lax. Förbättringspotential finns. Lax och öring är arter som är viktiga för det rörliga friluftslivet i havet.

Naturskyddsföreningen vill uppmärksamma att öring, lax, ål och gädda bl.a. har mycket stort värde som rovfiskar som kan bli stora.

Ålen är akut utrotningshotad, om läget försämras är nästa klassning utdöd!

Förhoppningsvis överlever någon ål och **vandrar tillbaka** till Sargassohavet. Laxen beger sig ut till havs, några kommer tillbaka stora och granna. Öringen växer till sig i kustnära områden, några återvänder för att leka. Gäddan stannar kvar i sötvattnet. "Stor rovfisk" bidrar till ett flertal ekosystemtjänster bl.a. att belastningen från näringsämnen minskar och till biologisk mångfald.

Vi har i yttrandet framfört att:

- bäcken till del eller helt omfattas av det generella biotopskyddet i jordbrukslandskapet.
- bäcken till del är belägen inom riksintresse för naturvård,
- bäcken är i sin helhet belägen inom riksintresset Geografiska bestämmelser för naturvård och friluftsliv –vilket inte kan hindra utbyggnad men krav på försiktighetsmått kan ställas.

Anråse-å omfattas i aktuellt område av nämnda skydd utom biotopskyddet. I nedre delen av Anråseå omfattas ån och utanför liggande områden av Natura -2000 område. Åtgärder får inte vidtas i Anråseå som riskerar skada Natura -2000 områdets värden.

Naturskyddsföreningen anser att biotopskyddet i bäcken är värdefullt att beakta för att inte landskapet ska utarmas, framförallt mot bakgrund av de arter som i sin helhet finns i bäcken och den utvecklingspotential för öringen som Naturvärdesinventeringen framhåller. Utredningen visar också att bäcken idag utsätts för belastning. Då är det extra viktigt att uppmärksamma att inte belastningen ökar så att den biologiska mångfalden riskerar att minska. Tillflöden till Anråse-å kan utgöra viktiga refuger för arter. När försurningen var som störst försvann en mycket stor andel av fisken och bottenfaunan från avrinningsområdet. I de nedre delarna som klarade försurningen bättre på grund av buffrande jordar kunde öring reproducera sig om än i mycket mindre omfattning. Detsamma gäller bottenfauna. När förhållande uppströms förbättrades kunde fisken återvända till stor del av avrinningsområdet och havet. Bäcken utgör en refug för biologisk mångfald vilket är ett av syftena med generella biotopskyddsområden.

Bäckens värde för öringreproduktion och kanske för lax och bottenfana måste värnas, då större delen av huvudfåran och en stor del av uppströms liggande vatten inom överskådlig tid är helt beroende av kalkningsinsatser för reproduktion av öring, lax och flodpärmusslans överlevnad. Och så får vi inte glömma bottenfaunan. Möjligheterna till att bedriva en effektiv kalkningsinsats i framtiden vet vi ingenting om. Skogsbrukets inverkan på försurning förväntas öka.

Vi får lära av vår nutidshistoria. I Stenungsunds kommun gick rödingbeståndet i graven för gott under 70/80 talet. Rödingen hade funnits här sedan istiden. Belastningen från moderna samhällets försurande ämnen blev för stor.

Anläggningens kapacitet planeras klara 1,5 gånger den återvinning som befintlig anläggning belägen på Kläpp är utformad för, samt återanvändning. Det framgår av ansökan att det finns planer på att samhället ska byggas ut inom de närmsta åren. Befolkningsutvecklingen beräknas att öka.

Sedan lång tid, kontinuerligt sedan i vart fall 80-talet har samhället, hushåll, lantbrukare, djurhållare och verksamheter systematiskt vidtagit ett stort antal åtgärder för att bl.a. minska näringsbelastning och försurningspåverkan (främst kalkning) vilket bidragit till att reparera skador från försurning, öka biologisk mångfald och fiskreproduktionen inom aktuellt område.

Åtgärder som vidtagits lokalt, regionalt och nationellt och internationellt har haft effekt.

Dock har inte tillräckligt kunnat utföras så att god status på vattendraget har kunnat uppnås under de förvaltningscykler som varit. Frågan om att uppnå god status i vattendragen följer med in i nästa förvaltningscykel. Inom aktuellt område finns många små utsläppskällor som var för sig inte utgör

någon större delmängd eller ger mätbara effekter till belastningen i Anråse –å. Sammantaget har de stor betydelse för att arbetet med att miljömålen och MKN ska gå åt rätt håll och vi ska kunna leva upp till konventionen om biologisk mångfald.

Det finns ett ålutsättningsprogram (platser se kartportalen). Ålutsättningsprogram genomförs för mycket stora belopp. Kalkningsprogrammen ingår bland de största miljösattningsarna som utförs i Sverige, (lokala kalkningsprogram, effektuppföljning/ analysdata se länsstyrelsens hemsida)

Det är en stor utmaning att både minimera den utsläppsskuld vi har för att uppnå uppsatta miljömål MKN, leva upp till konventionen om biologisk mångfald och planera för en utbyggnad av samhället.

I naturvårdsprogrammet föreslås att dagvatten ska renas från microskräp.

Naturskyddsföreningen har i denna handling anfört underlag för bedömningen att bäcken är en mycket känslig recipient.

Någon utredning om flödet i bäcken vid utsläppspunkt har inte genomförts. Vid torra förhållanden kan flödet i anslutning till utsläppspunkt förväntas vara lågt – fuktigt .

De sista 2 åren har varit låga grundvattennivåer och låga flöden i bäckar och åar.

På sina håll även torra /fuktiga bäckfåror. Livsmiljöerna för fisk, framförallt öring och lax har varit tuffa. Med låga flöden, varmare vatten och låga syrgashalter är fisk och andra organismer mycket känsliga för ytterligare stresspåverkan. De kan dö.

Klimatpåverkan tyder på att vi kan förvänta oss större variation avseende nederbörd vilket bedöms leda till fler tillfällen med torrare perioder och fler perioder med högre flöden.

Flödet från anläggningen kan bedömas relateras till flödet i bäcken.

Det är viktigt att uppmärksamma att fördröjningseffekter kan uppkomma i reningsanläggningen som inte återspeglar sig i flödet i bäcken.(jmf förslag till villkor).

Besök på plats

Vi noterade bland annat att bäcken rinner i anslutning till planerat verksamhetsområde.

Området är idag gräsbevuxet och har tills nyligen brukats som jordbruksmark.

I anslutning till bäck/verksamhetsområde var blött.

I anslutning till östra gränsen var dike och gårdsgård, en öppna vattenspegel mot sydost. I marknivå. Jordbruksmark öster och söder om planerat verksamhetsområde. En lärka ryttlade över området. Det associerade till det arbete som pågår med lärkrutor för att uppnå miljö kvalitetsmålet ett rikt jordbrukslandskap.

Dagvattenrening, dagvatten och grundvatten.

Sökande har i PM 2020-04-15 bl.a redovisat svar på frågor från Länsstyrelsen och Tekniska myndighetsnämnden.

Frågor om dagvattnets omhändertagande utvecklas i PM och hänvisning sker till bl.a teknisk beskrivning bilaga 1 och dagvattenutredning bilaga 2:2.

Redovisning sker av bilder och löpande text. Vissa frågor önskar sökande att avvakta med till projekteringsskedet.

Dagvatten som avrinner från grönområden anses inte behöva rening.

Höjdsättning av området *ska utformas* så att dagvattnet *ytligt* kan rinna till dagvattenanläggningarna.

Grov dimensionering av anläggningarna för gällande fördröjningskrav har gjorts. Fördröjning och rening skall ske i skelettjord respektive växtbädd. I beräkningar har antagande gjorts att halva ytan avvattnas till växtbädd och halva ytan avvattnas till skelettjord.

Dräneringsledningarna i botten av anläggningarna avleder renat dagvatten till en dagvattenbrunn. Denna dagvattenbrunn utgör provtagningspunkt för samlat utgående renat dagvatten. Placering av övriga dagvattenbrunnar inom området redovisas i projekteringskede. Olje- och slamavskiljare kommer inte att finnas utan tillräcklig rening bedöms ske i skelettjord och växtbädd.

P 2 i PM ovan hänvisar till Bilaga1, Teknisk beskrivning .

3.1 Förordat utformningsförslag. Av figur 1 framgår att Gröna ytor avser ytor som inte är hårdgjorda, t.ex. ytor som inte är hårdgjorda eller ytor med buskar och träd. Den gröna svagt linjerade ytan längs med anläggningens södra sida är en armerad gräsyta (9) för att möjliggöra passage med arbetsfordon.

4. Hantering av dagvatten. Dagvatten kommer att uppkomma från nederbörd och snösmältning från de ytor som är asfalterade.

Beräkningar av fördröjning och rening (i skelettjord och växtbäddar) har gjorts.

Det ska finnas möjlighet att stänga av utloppen från respektive anläggning utifrån t.ex. en olycka.

Dagvattenutredning Bilaga 2.2 (2019-08-23)

2 Riktlinjer för planering av dagvatten.

2.3, Miljökvalitetsnormer (MKN) beskriver den önskade vattenkvaliteten för en vattenförekomst och när den senast ska uppnås. Målet är att minst god status ska uppnås i samtliga vattenförekomster.

Inom området är det mulljord, torrskorpelera och lera, grundvattnet är ca 0,5 m ned.

Av detaljplanebilagan framgår att torrskorpeleran är 1-2 m djup inom detaljplaneområdet.

Sökande konstaterar att infiltrationsmöjligheterna är dåliga.

Noteringar

Naturskyddsföreningen noterar att det inte är helt klarlagt hur flöden för dagvatten släckvatten mm planeras att omhändertas.

Torrskorpeleran är till del genomsläpplig. Den är inte tät.

Det måste säkerställas att inget förorenat vatten avrinner från hårdgjorda ytor via t.ex. armerad väg eller parkmark.

Avrinningen i anslutning till ” first-flus ” den första andelen av dagvattenbildningen vid regn är som mest förorenad och ska inte riskera att infiltrera på väg till dagvattenanläggningarna,

Det är ännu oklart hur flöden säkerställs, dagvattenbrunnar placeras, släckvatten m.m tas omhand. sandfång och oljeavskiljare planeras ej.

Sportfiskarna befarade i samrådsskedet att grundvatten skulle kunna förorenas och på sikt påverka Anråse -å.

Områdesskydd - Lagstiftning, rekommendationer och Stenungsunds kommuns Naturvårdsprogram.

Hela Stenungsunds kommun väster om motorvägen är belägen inom område som omfattas av riksintresset: Geografiska bestämmelser vilka har betydelse för friluftsliv och naturvård (4 kap. 1 och 4 §§ miljöbalken). Verksamhetsområdet och i stort de utanförliggande områden som omnämns i denna prövning är belägna inom aktuella Geografiska bestämmelser.

Utbyggnad av samhället ska inte hindras av denna bestämmelse men krav kan ställas på försiktighetsmått.

Aktuellt verksamhetsområde är beläget strax norr om **Riksintresse för naturvård och friluftsliv, riksintresseområde NRO 14121 Svartedalen med Anråseå (Miljöbalken 3 kapitlet 6 §).**

Av riksintressekarta framgår att ett stort område bl.a. **hela Anråsdalen med Anråse-å är beläget inom riksintresset.** Större delen av recipienten/ bäcken i anslutning till verksamheten (här kallad Brålandsbäcken) är nedströms fastigheten belägen inom Anråsdalen / Riksintresse NRO 14121.

Värdebeskrivningen för riksintresset uppdaterades 2008-01-18.

Av tabell med riksvärde framgår bl.a.a.:

Naturtyp :riksvärde: Vattendrag, omfattar riksvärde arter- fauna.

Alla vattendragen/tillflöden, markerad inom riksintressekarta omfattas av riksintresset. Faunan i vattendragen är av riksvärde.

För aktuell prövning berörs bl.a. Anråsdalen, varav del av bäcken nedströms verksamhetsområdet och Anråse-ån.

Av värdeomdömet i riksintressehandlingen framgår att Anråse-å har lek och uppväxtområden för havsöring och lax. Ån har också bestånd av flodpärlmussla.

Riksintresset för havsöring och lax omfattar inte bara själva Anråse-å utan hela vattensystemet inom riksintresset.

Även bottenfaunan i vattensystemet är av intresse.

Av riksintressehandlingarna framgår under förutsättning för bevarande:

Områdets värden kan bl.a påverkas negativt av utsläpp till vattensystemet, omgrävning av åfårona eller andra åtgärder i vattendraget eller omgivande landområden..

Vattendrag, småvatten och våtmark i jordbruksmark omfattas av Förordnande om generellt biotopskyddsområde enligt Miljöbalken 7 kap 11§ p1. Det gäller även stenmur.

Naturskyddsföreningen bedömer att bäcken omfattas av biotopskyddsområde från fastighetsgränsen Naturskyddsföreningen bedömer att bäcken sannolikt omfattas av biotopskyddsområde även inom . aktuell fastighetsgräns. Detta behöver klarläggas.

Naturskyddsföreningen noterar att området har varit jordbruksmark till nu eller i närtid. Bäcken är belägen inom området. Jämför PM Figur1 och 3. Jämför även flygbilder på Stenungsunds kommuns hemsida från 2014 och 2016 . Bäcken är belägen inom aktuell fastighet på figur1. Bäcken avrinner vidare till området som gränsar till verksamhetens fastighet tillika detaljplanegräns. Området söder om detaljplanen är idag aktiv jordbruksmark.

Små vattendrag eller vattenmiljöer i jordbruksmark, liksom gårdsgårdar är generella biotopskyddsområden. Det är områden som på grund av sina särskilda egenskaper är värdefulla livsmiljöer för hotade djur eller växtarter eller som annars är särskilt skyddsvärda (Miljöbalken 7 kap 11§).

Från Naturvårdsverkets handbok 2012:1 för biotopskyddsområden utgåva 1, från avsnitt 3.5 framkommer bl.a.a. FN:s ramkonvention om biologisk mångfald . Konventionen har utvecklat ekosystemansatsen: Som är en arbetsmetod för bevarande och hållbart nyttjande av land, vatten och levande varelser. Ekosystemansatsen förutsätter en adaptiv (anpassad förvaltning av naturresurserna för att ta hänsyn till de värden som finns) Bland de 5 strategiska målen återfinns D Främja nyttan av biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

Biotopskyddsområdena utgör liksom andra former av områdesskydd ett viktigt verktyg för att uppnå de nationella miljökvalitetsmålen.

Bidrar till uppfyllande av biologisk mångfald innebär att det finns ett stort allmänintresse till uppfyllande av konventionen om biologisk mångfald..Det innebär att det finns ett stort allmänt intresse av att bevara sådana mark och vattenområden som omfattas av biotopskyddsbestämmelser. De utgör en del av det natur och kulturarv som bör bevaras för nuvarande och kommande generationer.

Ur handboken:

6.2.3 Verksamheter och åtgärder utanför ett biotopskyddsområde.

.. ”Gränserna i terrängen för biotopskyddsområden är dock inte alltid tillräckliga för biotopernas fortbestånd. Enligt miljöbalkspropositionen (prop. 1997/98:45, sidan 7) ska även den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd utanför ett biotopskyddsområde bedöma om åtgärderna kan skada naturmiljön i biotopskyddsområdet, även om åtgärden inte kan förhindras med stöd av biotopskyddsbestämmelserna.”

” Kraven på försiktighetsmått och val av plats i hänsynsreglerna i 2 kap 3 § MB respektive 2 kap 6 § MB ska tillämpas

6.5.2.5. Källor, småvatten, våtmarker och stenmurar.

3:e stycket.....”För den del av småvattnet som inte är beläget i jordbruksmark gäller inte biotopskyddsbestämmelserna .En verksamhetsutövare som planerar att vidta en åtgärd i den del av småvattnet som inte är beläget i jordbruksmark behöver dock bedöma om åtgärden kan skada naturmiljön. Hänsynsreglerna i 2 kap MB””kan då vara aktuella.”

6.6.2.2 Begreppet bebyggelse

Bebyggelse som tillkommer efter att ett område har skyddats bör anpassas med hänsyn till det skyddade området så att det inte uppkommer risk för skador på bebyggelsen eller det skyddade området, eller konflikter mellan syftet med skyddet och den nya bebyggelsens funktion.”

Aktuell detaljplan antogs av kommunfullmäktige 2009-11-23 och vann laga kraft 2012-03-01.

6.6.3.1 Antagna detaljplaner och biotopskyddsområden.

”8a FOM Förbudet mot att skada naturmiljön i ett biotopskyddsområde får enligt 8 a FOM inte hindra att en detaljplan kan genomföras, om planen hade antagits innan skyddet för biotoper som är generellt skyddade och som är belägna inom områden med detaljplaner som hade vunnit laga kraft före den 1:a jan 1994 (för högst 2 m breda naturliga bäckfåror gäller den 1.a januari 2008).

Miljöbalken 3 kap. 3§ anger att mark och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön. Anråse-å är klassad som ekologiskt särskilt känsligt vattendrag i ÖP 06 (och tidigare ÖP).

Förordning (2001:554) miljökvalitetsnormer för fisk och musselvatten.

Sökande anger att aktuell förordning är en lämplig bedömningsgrund med anledning av utsläpp till recipienten.

Naturskyddsföreningen bedömer att aktuell förordning är lämplig att förhålla sig till avseende bäcken och Anråseå.

Stenungsunds kommun (KF) har antagit ett Naturvårdsprogram 2016 som måste beaktas.

Klassningen av naturvårdsobjekt har gjorts under 2015 med stöd av svensk standard SS 199000:2014

Särskilt vad gäller ekosystemtjänster och att Anråse å har erhållit bedömningen **naturvärdesklass 1.**

Av metodbeskrivningen i naturvårdsprogrammet (sid 21) framgår bl.a.a. utöver eventuella skydd ska objekt med naturvärdesklass 1 och 2 enligt standarden ses som särskilt känsliga från ekologisk synpunkt enligt miljöbalken 3:3. Sådana områden ska så långt det är möjligt skyddas mot åtgärder

som kan skada naturmiljön. **Objekt klass 1** bedöms vara av särskild betydelse för att **upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.**

Preliminär naturvärdesklass 1. Höga art och biotopvärden.

Anråseå är fredningsområde för fisk enligt FIFS 2004:36. ..

Vid Anråseåns utlopp är Natura 2000. Det är inte tillåtet att utföra en åtgärd utanför ett Natura 2000 område som riskerar att få en negativ effekt på syftet med Natura 2000 området.

Anråseå omfattas av Vattendirektivet och miljökvalitetsnormer, Anråseå är statusklassad.

Ån uppfyller idag inte god ekologisk status och god kemisk status.

Det är inte tillåtet med en verksamhet/ åtgärd som motverkar att vattendraget inte uppnår god status

Dagvatten från planlagda områden är enligt miljöbalken ett avloppsvatten.

De av riksdagen antagna miljömålen ska beaktas redovisas och inte motverkas.

Även de regionala och lokala miljömålen redovisas och beaktas.

Mot bakgrund av att recipienten Brålandsbäcken Naturskyddsf

Naturvärdesinventering 2019..

Bilaga 2:3 Naturvärdesinventering utförd 2019-09-23.

Vid elfiske fångades 6 arter: öring, lax, ål, elritsa och gädda på den nedre delen och enbart småspigg ovan infartsvägen. där även ål observerades. Bedömningen anses preliminär den beskuggad Fiskvärden har klassificerats efter standarden VIX.

För en kvalificerad bedömning krävs att vattendrag provfiskas under de sex senaste åren vid minst tre tillfällen. VIX index beräknas preliminärt till 0,22 d.v.s. måttlig status för vattendraget.

Det är framförallt förekomst av ål som räknas som en tolerant art som drar ner index och även gädda. Man bör dock betona rekryteringsvärdet av lax och öring i vattendraget.

Med enkla åtgärder kan förhållanden förbättras

Tre artificiella vandringshinder noterades.

Bottenfaunaundersökningen resulterade i högt ASPT-index 5,57 (hög ekologisk kvot)

Sammanvägd utvärdering: Fisk och bottenfaunaundersökning visade på vissa naturvärden i vattendraget. Förekomst av toleranta arterna ål och vattengråsugga sänker index.

Vattendraget har ett värde som lek och uppväxtplats för öring och kanske även för lax.

Båda arterna är viktiga för det rörliga friluftslivet även om fisket sker i havet. Vattendraget har potential att genom enkla åtgärder öka värdet för lax och öring.

Förslag på åtgärder: höja vattennivån, genom tröskling, avlägsna plåt, fördela mer lämpligt bottenmaterial, plantera skuggande växter.

ASPT är ett index där olika familjer av bottenfaunaorganismer får poäng efter deras känslighet för en påverkan som integrerar förorening av näringsämnen, organisk förorening, (syretärande) och förändrade livsmiljöer. T.ex. påverkan av rätning, rensning, grumling. .

Fisk i vattendrag, vägledning för statusklassificering, havs och vattenmyndigheten rapport 2018:37.

Bedömningsgrunden VIX ska främst medverka till att bedöma hydromorfologisk påverkan.

Bedömningen kan också ge ett stöd för bedömning av näringspåverkan och förurning.

VIX värden lämpar sig för provtagning på grunda, strömmande hårbottenar lämpliga för laxfisk.

Förslag till arbetsgång med VIX : Genomför aldrig en klassificering utifrån mindre än tre elfiskade lokaler eller elfisken från minst tre år på en lokal under en sexårsperiod.

I handboken anges även att lokal kännedom är av stort värde.

Notering

Naturskyddsföreningen noterar att VIX är en bra metod för hydromorfologisk bedömning av vattendrag och lämplighet för laxfisk.

Inventering anger att det finns enkla och goda förbättringspotentialer utifrån en geohydromorfologisk bedömning (ta bort vandringshinder och lägga ut lekgrus förbättra vattenströmning).

I och med att ål och gädda finns sänker det värderingen av vattendraget utifrån VIX standarden.

Naturskyddsföreningen bedömer att antalet fiskarter bidrar till biologisk mångfald.

Förekomst av ål som är klassad som nära utrotningshotad är en starkt hotad art som vi behöver värna.

Även om den är en tolerant art som tål tuffa förhållanden. Bottenfaunan har högt ekologiskt index.

Antalet gråsuggor sänker värdet. Området bedöms vara belastat. Viktigt att vara vaksam för ytterligare belastning så att inte den befintliga biologiska mångfalden utarmas eller naturvärden slås ut.

Anråseå har större delen av sitt avrinningsområde inom höglänt terräng med låg buffrande förmåga.

Det medför att ån är förurningskänslig även i låglänt terräng. Bäckens har sitt avrinningsområde inom lerjordar som ger en god buffrande förmåga. Detta medför att bäckens värde som refug för lax och öring måste beaktas Naturskyddsföreningen betonar vikten av att bäcken utgör en refug för fisk och andra arter kunde överleva trots förurningen innan kalkningsprogrammen tog vid.

.Bilaga Riktvärden för ämnen och parametrar tabell sid 7 , utdrag ur Förorenat vatten till recipient och dagvatten reviderad 2013. Utgiven av Göteborgs stad miljöförvaltningen.R 2013:10.

Naturskyddsföreningen i Stenungsund

Monica Rundin

0707 773998

Monica.rundin@telia.com

Ordf. Karin Ekeborg

Naturskyddsföreningen i Stenungsund

Janssons väg 19

44441 Stenungsund

Tel: 070 650 22 35

Email: k.ekeborg@gmail.com